

**"Kemâl-i intizamla tavsif ederek, mütenâhî bir zamanda, mahdut bir zeminde gayr-i mütenâhî tesbihât yaptırıyor, gayr-i mahdut tecelliyât-ı cemâliye ve celâliye ve kemâliyesini gösteriyor." Madde için, varlık için "sınırsız" ifadesi kullanılır mı?**

---

Buradaki **nihayetsizlik** tabiri, hakiki anlamında değil, nispi bir anlamda kullanılmıştır. Yani bu tesbihatların çokluğuna kinaye için nihayetsiz tabiri kullanılmıştır. Zira haddi zatında eşyaya ve mahlukata bir sınırsızlık verilmiyor. Risale-i Nur'da bu nispi tabirler çokça kullanılıyor.

Üstat bu manaya Muhakemat adlı eserinde şöyle bir tashih ile işaret ediyor:

**"Kitab-ı âlemin evrakıdır eb'ad-ı namahdud,  
Sutur-u kâinat-ı dehrdir âsâr-ı namâdud.  
Basılmış destgâh-ı levh-i mahfuz-u tabiatta,  
Mücessem lâfz-ı mânidardır âlemde her mevcud."**

**"Hoca Tahsin'in 'namâdud' ve 'namahdud'dan muradı nisbîdir;  
hakikî lâyetenâhîlik değildir."(1)**

(1) bk. [Muhakemat, Üçüncü Makale, Birinci Maksat.](#)